
ACTA – RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL SOBRE EL NOU PAM 2020-2023

Data: Dimecres, 8 d'abril de 2020

Hora: 12:00h

Lloc: Virtual (Zoom)

Assistència

Persones assistents:

- Vikki Benito, Gremi d'Hotels de Barcelona (GHB)
- Milagros Casas, Grup Municipal Barcelona pel canvi
- Àngel Díaz, persona experta
- Isabel Galobardes, Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC)
- Marta González, Associació Catalana de Professionals del Turisme (ACPT)
- Pere Mariné, Federació d'associacions de veïns i veïnes de Barcelona (FAVB)
- Lorena Vela, Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB)
- Sílvia Pastor, Associació d'apartaments turístics de Barcelona (APARTUR)
- Jose Luis Rodríguez, Veïns i amfitrions de Barcelona
- Xavier Suñol, Direcció Turisme Ajuntament Barcelona
- Dylan Tarín, Veïns i amfitrions de Barcelona
- Enric Truñó, persona experta

Secretaria tècnica:

- Secretària CTiC, Rosa Bada i Mònica Flores
- Momentum^{co}, Joan Casals

Desenvolupament de la sessió

Benvinguda i context

Rosa Bada agraeix l'assistència i recorda que la sessió de treball s'emmarca com a continuació de la primera celebrada el passat 24 de febrer, en la qual es va constatar que la part del PAM que afecta al Turisme no podia estar desvinculada de la feina feta pels grups de treball del Consell. En aquest sentit, explica que des de la secretaria tècnica s'ha elaborat un document, que es podria fer arribar a l'equip redactor del PAM, que esmenta les recomanacions consensuades en els diferents grups de treball del Consell, per tal que les tinguin en consideració. Destaca que la situació ha canviat radicalment en poques setmanes i que debatre sobre el PAM en el context actual pot semblar estrany, però argumenta que l'Ajuntament igualment farà una proposta de polítiques pels propers 4 anys i que, per tant, el Consell hauria de transmetre-li les seves prioritats al respecte. Finalitza la seva intervenció explicant que semblaria raonable revisar l'estructura global del PAM, així com també el pressupost municipal, degut a la situació d'estat d'alarma declarat per fer front a la propagació del COVID-19. Igualment, considera que

segurament caldrà tenir, al llarg de les properes setmanes, un debat sobre la situació post-COVID en el marc del Consell.

Comentaris i aportacions dels membres del Grup de Treball

A continuació es resumeixen les diferents reflexions i opinions expressades per part de les persones participants:

- El PAM és un document de planificació a 4 anys vista que parteix d'una diagnosi de la situació de partida (dades, reptes, ...), que enguany ha canviat radicalment degut a la irrupció de la pandèmia i la declaració de l'estat d'alarma a mitjans de mes de març. **Es considera que l'Ajuntament hauria de refer completament el PAM (replantejar objectius i prioritats) i centrar-lo en la recuperació de la ciutat post-COVID**, ja que s'està treballant en una escenari de recuperació llarg i es considera que caldrà treballar-hi tota legislatura.
- **Es destaca el sector turístic com un dels sectors econòmics segurament més afectats i l'àmbit social, com una de les principals prioritats municipals pels propers anys**, per tal d'evitar que les classes més vulnerables siguin els principals perjudicats d'aquesta crisi. Malgrat caldrà veure quins acords s'assoleixen a nivell estatal i europeu per fer front a la recuperació (es parla entre d'altres d'allargar l'estat de força major en alguns sectors com el turístic), cal tenir en compte que el marc del PAM és l'acció municipal i en un moment com l'actual, segurament té més sentit que mai com a eina de planificació de polítiques de mandat.
- Es fa evident que **cal modificar el plantejament i els objectius inicials del PAM referits al turisme**, com el de redistribuir l'activitat turística, ja que moltes previsions indiquen que aquest proper estiu no hi haurà campanya turística d'estiu com a tal (aeroports tancats, confinament de les persones de tercera edat, moltes famílies amb menys poder adquisitiu, ...) i experts sanitaris alerten d'un possible rebrot tardor, fet que afectaria l'activitat turística fins a finals d'any. En tot cas, sí que hi ha un cert consens en que en els propers mesos, o fins i tot anys, tindrà lloc una disminució brutal del moviment turístic mundial. Hi ha escenaris que consideren que l'any 2020 està perdut i que en l'any 2021 s'assolirà, com a molt, el 50% de la facturació de l'any 2019.
- S'acorda que un dels reptes del Consell ha de ser transmetre a l'Ajuntament de Barcelona, què pot fer perquè l'activitat turística de la ciutat es destrueixi el mínim possible. Es considera que **una prioritat hauria de ser mantenir l'ocupació del sector, però de forma digna, amb sous adequats** i evitant algunes subcontractacions. Aquest fet passaria per intentar mantenir l'activitat turística a la ciutat, per poca que sigui, i ajudar al sector, que està majoritàriament compost per petites i mitjanes empreses, ja que serà difícil recuperar els contractes laborals afectats pels ERTes si no hi ha turisme. En aquest sentit es denuncien dificultats per accedir a els ajuts econòmics previstos i al fet que aquests són força escassos i, generalment, en forma de crèdits. Des de sectors no empresarials es veu raonable que des de l'Ajuntament es facin esforços per defensar els llocs de treball, però es considera que si s'han de mantenir amb diners públics, seria necessari que el sector fes un pas endavant en combatre la precarització laboral existent actualment.
- A nivell d'actuacions concretes, **es proposa replantejar la modificació de l'IEET o fins i tot la seva supressió temporal**, ja que es considera que en una situació de baixa intensitat turística no té sentit la recaptació d'una taxa pensada per compensar els efectes negatius de la massificació. Cal ser conscients, però, que l'eliminació de l'IEET significaria disposar de menys recursos públics.

- Des del sector veïnal **es proposa que els pisos turístics, que majoritàriament romandran buits durant un important període de temps, retornin al sector residencial** i serveixin per donar resposta a la crisi habitacional que segurament hi haurà. Es considera que no seria coherent disposar d'un important nombre de pisos buits, degut a la manca de turistes, mentre hi hagi escassetat d'habitatge residencial a nivell de ciutat. Es planteja que pot ser també una bona solució pels propietaris, que fàcilment podran llogar els seus immobles, per bé que amb una menor rendibilitat. **Aquesta proposta genera importants discrepàncies entre els assistents, i s'adverteix que cal pensar en les conseqüències a llarg termini de les decisions que es prenguin ara.** Es posa com a exemple que Barcelona pot sortir dels circuits turístics mundials més rellevants si deixa de tenir una xarxa competitiva d'habitatges d'ús turístic. Per altra banda, es destaca que aquesta és una decisió que recau als propietaris dels immobles i no als gestors. També es destaca que tant els pisos turístics com els hotels estan intentant ajudar en una situació com l'actual, acollint sector sanitari i gent en quarantena. Aquest fet és destacat i agraït per algunes de les persones assistents.
- Des dels diferents sectors representats al Consell, s'identifiquen alguns reptes de futur a mig termini:
  - **Mantenir la posició competitiva de la ciutat en el mercat turístic europeu de grans ciutats.** En aquest sentit cal posicionar-se com a destí segur, proper, sanitari, ... ja que el primer que farà la gent és anar als llocs on les seves autoritats recomanin anar-hi. Cal tenir en compte que Barcelona és l'únic gran destí europeu amb sol i platja i, malgrat aquest fet no es valorava positivament fa uns mesos, potser ara podria esdevenir un element clau de cara al futur.
  - **Recuperar activitat turística però no intentar retornar a al situació anterior al 15 de febrer, sinó treballar per construir un sector més sostenible (socialment i mediambiental), resiliència i menys turísticat.** En aquest sentit, des d'alguns sectors es considera que la malaurada situació actual pot esdevenir una oportunitat per avançar cap a un nou model turístic que aprengui de les situacions anteriorment viscudes i no repeteixi errors del passat. En aquest sentit s'aposta per construir un model turístic vincula a l'agenda 2030 i als ODS, que sigui més compatible amb la vida veïnal:
    - **Abandonar el debat sobre una eventual ampliació de l'aeroport del Prat,** i plantejar-ne una adaptació a les noves circumstàncies que passi, per exemple, per l'eliminació de rutes de curta durada que tenen alternatives més sostenibles (p.e. València).
    - **Atraure un turisme més saludable: turisme esportiu i preocupat i sensible per cuidar el medi ambient a través de la creació d'espais més saludables** (carrers, edificis, ...) i la **potenciació de rutes a peu / passejades** per visitar iniciatives que ha impulsat Barcelona per mitigar els efectes del canvi climàtics (p.e. pèrgola plaça glòries), disminuint l'ús d'autobusos turístics.
  - **Atraure turisme de proximitat,** fent campanyes destinades al mercat espanyol (mercat intern), ja que en els darrers anys ens hem centrat en turisme internacional i pot tardar un mica que els estrangers vegin natural tornar a Barcelona.
  - **Buscar un encaix positiu de tots aquells allotjaments al-legals,** com ara les llars compartides, analitzant bé la seva finalitat.
- Es considera que ara més que mai, cal posar en valor que la ciutat de Barcelona que existeix a dia d'avui (a nivell d'infraestructures, ...) és en gran part gràcies al fet d'haver

esdevingut un gran destí turístic i que, per tant, cal aconseguir que el destí sigui, a llarg termini, el més competitiu i sostenible (en tots els punts de vista) possible.

- Finalment es destaca la necessitat que hi hagi grans acords de consens per poder afrontar aquesta situació d'emergència i crisi actual, que es preveu llarga i incerta. Cal fugir de polaritzacions en els posicionaments dels diferents agents i fer esforços per empatitzar i dialogar més, tenint cura i ponderant el llenguatge a utilitzar. En aquest sentit es destaca que una de les aportacions més importants del consell en els darrers anys ha estat descobrir la pluralitat del sector turístic (hotels, restauradors, HUTs, gestors, administració i ciutadans). També es considera que a l'hora de fer propostes concretes cal conèixer bé la realitat del sector turístic i compartir escenaris realistes, argumentant bé les posicions amb dades objectives. En tot cas, hi ha un cert consens en que la situació actual brinda una important oportunitat per replantejar certs aspectes i posicionar-se en una nova lògica mundial marcada per una gran incertesa i una més que probable disminució del nombre de grans viatges.

Tancament i propers passos

Xavier Suñol explica de forma resumida algunes de les mesures en les que està col·laborant la Direcció de Turisme de l'Ajuntament per fer front a la crisi sanitària actual com és actuar d'intermediaris en la cessió de llits per part d'hotels i APARTUR a personal sanitari i persones en quarantena. També destaca la necessitat de replantejar estratègies post-COVID19 i la importància, entre d'altres, de reactivar el consum local.

Rosa Bada agraeix molt la participació de totes les persones assistents, especialment tenint en compte la situació actual i el fet de ser la primera sessió del consell celebrada de forma virtual. Comenta que està previst dur a terme més sessions virtuals i destaca la col·laboració de Marien André en l'elaboració d'un document de perspectives de futur que es farà arribar a totes les persones membres per tal de comentar-lo i treballar-lo.

Sense més intervencions es dona per concloua la sessió.